

**This is an electronic reprint of the original article.
This reprint *may differ* from the original in pagination and typographic detail.**

Author(s): Parkkinen, Laura

Title: Pukeutuuko nainen Ranskassa yhteiskunnalle?

Year: 2016

Version:

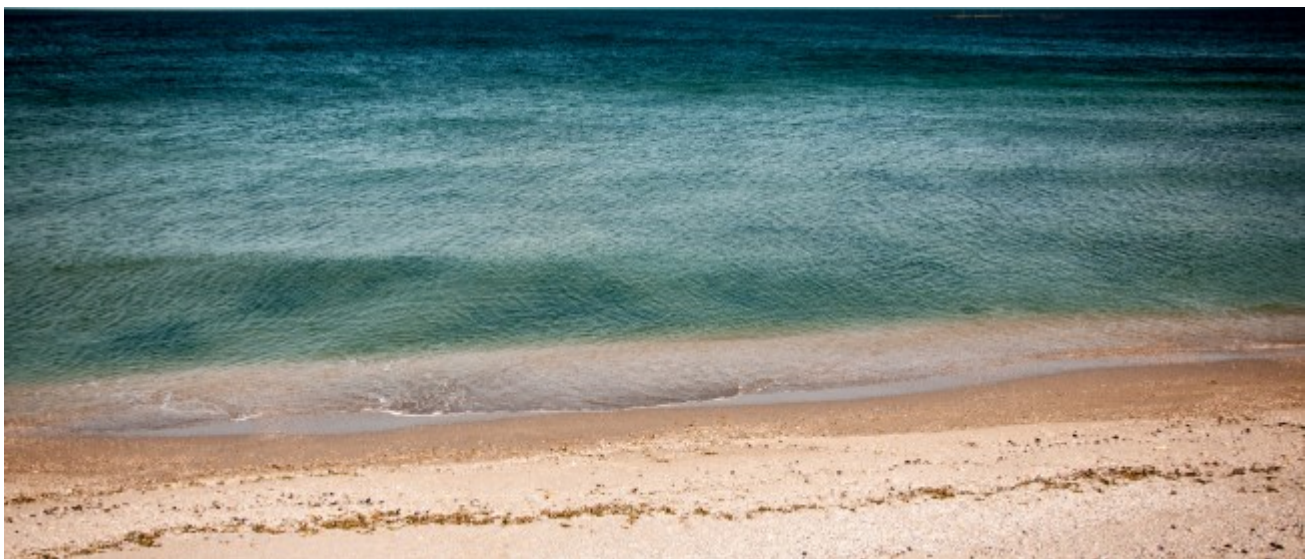
Please cite the original version:

Parkkinen, L. (2016, 19.8.2016). Pukeutuuko nainen Ranskassa yhteiskunnalle?.
Politiikasta.fi. <http://politiikasta.fi/pukeutuuko-nainen-ranskassa-yhteiskunnalle/>

All material supplied via JYX is protected by copyright and other intellectual property rights, and duplication or sale of all or part of any of the repository collections is not permitted, except that material may be duplicated by you for your research use or educational purposes in electronic or print form. You must obtain permission for any other use. Electronic or print copies may not be offered, whether for sale or otherwise to anyone who is not an authorised user.

Pukeutuuko nainen Ranskassa yhteiskunnalle?

19.8.2016 [politiikasta](#) [Artikkelit](#), [Laura Parkkinen](#)

Jälleen Ranskassa määritellään naisen pukeutumisen rajat. Miksi musliminaisten burkini on vapautta julistavalle valtiolle ongelma?

Pääministeri **Manuel Valls** [julisti](#) tiistaina, että ”burkini ei edusta tasavallan arvoja”. Keskustelu sisältää samoja kaikuja kuin vuonna 2009, jolloin Ranskan presidentti **Nicolas Sarkozy** [julisti](#), että ”burka ei ole tervetullut Ranskan maaperälle”. Silloin puhuttiin ennen kaikkea tasavallan arvoista. Burka kiellettiin lailla vuonna 2011.

Nyt keskustellaan burkinista, eli peittävästä uimapuvusta. Argumentit ovat samat kuin burkan kohdalla: tasavallan arvot (vapaus, veljeys ja tasa-arvo) ovat uhattuina.

Keskustelu on erityisen herkkää viime marraskuisen Pariisin ja heinäkuisen Nizzan terrori-iskujen takia. Mielenosoittajat ovat [hyökänneet](#) burkinin käyttäjien kimppuun huutaen ”on est chez nous!” – ”ollaan meillä”.

Horjuuttaako burkinin kieltäminen tasavallan *laïcité*-periaatetta?

Jo useampi kaupunki on [kieltänyt](#) burkinin käytön Ranskassa. Nyt keskustellaan myös siitä, horjuuttaako burkinin kieltäminen tasavallan *laïcité*-periaatetta, jonka mukaan eri uskonnot ovat valtiolle yhdenvertaisia. Entä vapaus, veljeys ja tasa-arvo, miten ne suhteutuvat tähän?

Mikä on burkini?

Elokuun 9. päivä Marseilles'sa peruutettiin yksityinen vesipuistotapahtuma, joka oli järjestetty naisille, joilla oli burkini. Tapahtuman järjestäjät saivat tappouhkauksia. Esimerkiksi Ranskan äärioikeisto Front National kritisoi tapahtumaa Twitterissä.

Burkini [luotiin](#) Australiassa vuonna 2004. Se tulee sanoista burka ja bikini ja on näiden yhdistelmä, uima-asu, jossa on huppu. Sen [kehitti](#) libanonilaislähtöinen, Australiassa asuva muotisuunnittelija **Aheda Zanetti**.

Zanetti katsoi pientä hijab-hunnun verhoamaa veljentytärtään, joka pelasi vesipalloa, ja kehitti burkinin. Sitä myytiin nopeasti eteenpäin. Sellaiset ketjut kuin Marks & Spencer [ottivat](#) burkinin valikoimiinsa.

Vuonna 2013 muslimit käyttivät 236 miljardia euroa asusteisiin. Zanetti [kertoi](#) *Newsweekille*, että 35–45 prosenttia hänen uimapuvuistaan menee ei-muslimeille. Esimerkiksi brittiläinen tv-tähti **Nigella Lawson** pukeutui vuonna 2011 Australiassa burkiniin.

Burkinin polemiikki – poliittinen projekti yhteiskuntaa vastaan?

”Rannat, kuten kaikki julkinen tila, on pidettävä erossa uskonnollisista symboleista. Burkini ei ole uusi uimapuku, uusi muoti. Se on yhteiskunnanvastainen poliittinen projekti, joka perustuu naisten alistamiseen”, [totesi](#) Ranskan sosialistinen pääministeri Valls *Provence*-lehdelle keskiviikkona.

Sosialistinen naisten oikeuksien ministeri **Laurence Rossignol** [vertaa](#) burkinia burkaan *Le Parisien* -lehdessä: ”Burkini ei ole mikään uudentyypinen uimapuku, se on rantaversio burkasta ja sillä on sama logiikka: peittää naisten ruumis ja kontrolloida heitä.”

”Burkini on rantaversio burkasta ja sillä on sama logiikka: peittää naisten ruumis ja kontrolloida heitä.”

Burkini on rinnastettu burkaan useasti. Ranskalaisen islamin asiantuntijan **Olivier Royn** [mukaan](#) burka on parikymmentä vuotta vanha ilmiö, jonka juuret ovat salafismissa, Persianlahden maissa ja Pakistanissa.

Koraanissa burkaa ei mainita, eikä muidenkaan huntujen käytöstä anneta yksiselitteisiä ohjeita, vaikka huntu mainitaan muutamassa suurassa. Aavikolla naiset ovat verhonneet itsensä vuosisatoja, ja esimerkiksi Pohjois-Afrikan juutalaisnaiset ovat pukeutuneet huntuun.

Burkasta [käytetään](#) ranskaksi nimeä *voile intégral* eli kokohuntu. Burkaa käyttävä nainen on verhottu päästä varpaisiin. Silmiä peittää verkkokangas ja käsiä hansikkaat. Burkaa yleisempi niqab on huntu, joka jättää silmien ympäristön avoimeksi.

Ranskassa lasketaan olevan noin 2 000 naista, jotka pukeutuvat burkaan. Nämä naiset ovat sosiologi **Farhad Khosrokhavarin** [mukaan](#) useimmiten alkuperältään ranskalaisia nuoria naisia, jotka ovat kääntyneet islamiin.

Haastatteluisissa naiset korostavat omaa valintaansa. Burka on tietoinen valinta, joka tuo kantajansa lähemmäksi Allahia, kertoo eräs katolisesta muslimiksi kääntynyt nainen *Le Monden* haastattelussa. Nainen vaalennuttaa hiuksensa säännöllisesti ja lukee Koraanin ohella naistenlehtiä.

Burkan käyttämisestä on Ranskassa säädetty 150 euron sakko.

Naiset perustelevat valintaansa sillä, että länsimainen yhteiskunta on läpikotaisin seksualisoitunut ja erotisoitu. Aikaisemmin länsimaisesti pukeutuneet naiset ovat valinneet burkan, jonka takana he tuntevat olevansa turvassa katseilta ja seksuaalisuudelta. Burkaan pukeutuminen on heille samalla erottautumista yhteiskunnasta, jonka materialistisia arvoja he eivät hyväksy.

Monet burkaa käyttävät nuoret naiset ovat korkeasti koulutettuja. Heistä moni on muuttanut Britanniaan, jossa burkaa voidaan käyttää esimerkiksi joillakin työpaikoilla.

Julkisessa keskustelussa eivät näy naiset, joille burka ei ole oma valinta. Burkan käyttämisestä on Ranskassa säädetty 150 euron sakko.

Liberté, égalité, fraternité

Keskustelu burkinista on myös keskustelua islamin asemasta Ranskassa. Se osoittaa sekularisaation eli laïcité-periaatteen haurauden.

Useat artikkelit muistuttavat siitä, että islam on ollut osa Ranskaa aina. Islamin saapuminen Ranskaan on jäljitetty vuoteen 751.

Muulla maailmassa lehdistö on suhtautunut burkinikieltoihin kriittisesti.

Muulla maailmassa lehdistö on suhtautunut Ranskaan ja eri kaupunkien burkinikieltoihin kriittisesti. Esimerkiksi lauantain *New York Times* nosti etusivulleen uutisen, jonka mukaan ”Uusi uhka Ranskan turvallisuudelle – burkini”. Sävy on lievästi naljaileva.

Espanjassa burkini on yritetty kieltää. *Washington Postin* toimittaja [kirjoittaa](#), että burkinin käyttö rannoilla ei ole uhka kenellekään, vaan *liberté*, vapaus. Eikö kaikkien tulisi pukeutua kuten he haluavat, erityisesti Ranskassa?

Positiivista laïcité-periaatetta kannattava **Marine Le Pen** otti [kantaa](#) asiaan tuoreeltaan blogissaan. ”Ranskalaiset hiekkarannat ovat [**Brigitte**] **Bardotin** ja [**Robert**] **Vadimin**, eivät surumielisten [belphegorien](#).”

Hän lopetti siihen, että on kysymys ”meidän arvoistamme, meidän naistenme vapaudesta”. Näin burkinien käyttäjät rinnastettiin meidän ulkopuolelle.

Marraskuisten terrori-iskujen jälkeen Ranskassa on rekisteröity useita islamiin kohdistuvia viharikoksia. Viharikokset ovat ulottuneet myös muihin vähemmistöihin, ja ensimmäistä kertaa myös aasialaiset ovat olleet uhattuina. Esimerkiksi Aubervilliersissä [puukotettiin](#) kiinalainen räätäli **Chaoling Zeng** viikonloppuna.

Mitä burkinin kieltäminen sitten aiheuttaa ja mitkä ovat sen syyt? Ensimmäiset, burkinin käytöstä johtuvat 38 euron sakot on jo annettu Cannes'sa.

Ainakaan se ei lisää todellista vuoropuhelua uskontojen välillä. Muslimikomitean puheenjohtaja **Marwan Muhammed** [toteaa](#), että kesästä 2016 tuli hysteerinen kesä.

Presidentinvaaliteemaksi burkini?

Toisin kun turvallisuusuhkaksi nähty burka, joka kätkee käyttäjänsä identiteetin, burkini on jotain muuta. Pitäisikö tasavertaisuuden ja tasavallan periaatteet ulottaa jälleen kerran muotiin? Onko viestinä se, että ihminen ei saa harjoittaa valitsemaansa uskonnon muotoa tai pukeutua miten haluaa?

Eikö laïcité-periaatteeseen kuuluisi suvaitsevaisuus toisten traditioita tai tapoja kohtaan? Milloin naisten pukeutumisesta tuli säädeltyä?

Pitäisikö tasavertaisuuden ja tasavallan periaatteet ulottaa jälleen kerran muotiin?

Epäilemättä burkini-keskustelu näyttää suuntaa tulevien Ranskan presidentinvaalien debateille ja niiden teemoille. Vuonna 2007 suurimmat keskustelut käytiin kansallisesta identiteetistä, vuonna 2012 keskusteltiin muun muassa halal-lihasta kouluissa. Nyt aiheina lienevät turvallisuus, islam ja varmasti monella tapaa myös kansallinen identiteetti.

Kyse on teemoista, joita Front National on pitänyt esillä. Burkini-keskustelu on vahvasti ennen kaikkea politisoitu. Samalla se fokusoi keskustelun pois niistä asioista, joita Ranskan tulisi ennen kaikkea selvittää: työttömyyden kasvusta, taloudesta, turvattomuudesta ja terrorismin uhasta.

VTM, FM Laura Parkkinen on valtio-opin ja poliittisen historian jatko-opiskelija Jyväskylän ja Turun yliopistoissa sekä vapaa toimittaja. Hän on aikaisemmin opiskellut Turun yliopistossa ja Åbo Akademiassa sekä suorittanut vapaita opintoja Sorbonne Nouvellessa Ranskassa. Parkkisen väitöskirja käsittelee populismia.